

KORTE MEDEDELING

VLEERMUIZEN IN HUIS

LIMBURGS NETWERK VAN MELDPUNTEN EN VLEERMUISWERKERS INGESTELD

De stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg (IKL) heeft het afgelopen jaar een netwerk opgebouwd van gemeentelijke meldpunten en vleermuiswerkers. Mensen die overlast van vleermuizen ondervinden kunnen voortaan een beroep doen op dit netwerk van ambtenaren en vrijwilligers. Het netwerk heeft zich het afgelopen jaar in alle stilte op haar taak voorbereid. De 74 meldingen die binnenkwamen werden alle afgehandeld. Hierbij werden in totaal 2879 vleermuizen geteld. Zo blijkt uit het eerste jaarverslag Vleermuisbescherming in Limburg 1999. Voor het komende jaar worden meer meldingen verwacht omdat het netwerk nu pas naar buiten treedt.

Hoewel vleermuizen beschermde dieren zijn, was er tot voor kort niet veel aandacht voor mensen die overlast ondervonden van deze dieren. In het verleden werden schrijnende gevallen aangetroffen. De bewoners van het huis belden over de stank van vleermuizen. Wat ze eigenlijk roken was een lij-

kengeur van een kraamkolonie die ze zelf vergiftigd hadden. In een ander geval werd een invliegopening gedicht. Hierdoor werden overal in huis vleermuizen aangetroffen. Moeders op zoek naar hun jong, en jongen op zoek naar hun moeder. Via allerlei openingen kwamen de vleermuizen tevoorschijn. Dit terwijl vleermuizen normaal nooit binnen in de woning komen.

Overlast ontstaat als kraamkolonies hun verblijf in woningen hebben gevestigd en er vaak tientallen dieren met hun jongen bij elkaar zitten. Ook worden zieke of verzwakte vleermuizen gevonden in huis of tuin. Vleermuizen hebben niets met gewone muizen te maken. Ze knagen nergens aan, slepen niet met nestmateriaal en maken niets kapot. Meestal blijven vleermuizen onopgemerkt.

Het Limburgse netwerk wil mensen die vleermuizen in huis hebben in de toekomst snel helpen. Als het nodig is nog dezelfde dag. In bijna alle gemeentehuizen is een meldpunt, hier bellen mensen vaak in eerste instantie naar toe met vleermuisklachten. Het netwerk omvat 33 vleermuiswerkers (vrijwilligers en ambtenaren) die meldingen ter plekke af kunnen handelen. De vleermuiswerkers

hebben een cursus over vleermuizen gevolgd en kunnen bovendien een beroep doen op een aantal mensen die dit werk al langer uitvoeren. Het is de bedoeling om ervoor te zorgen dat meldingen in het belang van de melder en de vleermuizen goed worden afgehandeld.

Bij meldingen of klachten kunnen de vleermuiswerkers snel een bezoek brengen aan de melder. Ter plaatse wordt met een bat-detector vastgesteld om welke soort vleermuis het gaat en worden de dieren geteld. Zo wordt duidelijk wat er precies aan de hand is. De bewoners geven aan welke overlast zij ondervinden en vervolgens wordt naar een oplossing gezocht. Bij het zoeken naar een oplossing speelt de bescherming van de vleermuizen een grote rol. Het is afgelopen jaar bij elke melding gelukt tot een bevredigende oplossing te komen. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door de provincie Limburg, het ministerie van LNV, het Wereld Natuur Fonds, de PostcodeLoterij en het Anjerfonds Limburg.

Voor meer informatie stichting IKL: Jan Kluskens 0475-352000

RECENT VERSCHENEN

KURSTJENS, G. & W. BOSMAN, 2000. Toekomst voor de Bever in Limburg. Deel I, Hoofdrapport. Wissel, Ecologisch adviesbureau, Beek-Ubbergen. Studie i.o.v. de Provincie Limburg. 66 pp. Het rapport kan worden ingezien in de bibliotheek van het Natuurhistorisch Museum in Maastricht.

Bevers hebben een zeer specifieke invloed op beken. Ze veroorzaken variatie in het beekdal, onder meer door wijzigingen in de morfologie en grondwaterstand. Ook beïnvloeden Bevers de structuur van beekbegeleidende bossen en kunnen onder invloed van Bevers pioniervegetaties ontstaan. Deze en andere aspecten van de invloed van Bevers komen in het eerste hoofdstuk van het rapport aan bod. Daarnaast is in het rapport veel geschreven over de ecologie van de Bever. Voorbeelden zijn de algemene kenmerken van beverleefgebieden en het gedrag van Bevers. Bevers bevolkten van nature de waterrijke delen van Limburg. Dit komt onder meer naar voren in verschillende toponiemen, zoals de Beverkoel bij Maasbree. Sinds het begin van de 19e eeuw is de Bever in Nederland uitgestorven als gevolg van overbejaging. Gelukkig wordt tegenwoordig op

verschillende plaatsen in Limburg de Bever weer aangetroffen. Voortplanting is echter nog niet geconstateerd. Het historische en het recente voorkomen van de Bever komt in een volgend hoofdstuk aan bod. Er is hierbij gekeken naar de populatie-ontwikkeling in het gehele stroomgebied van de Maas. Vervolgens wordt een analyse van de geschikte leefgebieden in Limburg beschreven. Hierbij is ook aandacht voor een toekomstperspectief. Hieruit blijkt dat de Maas en haar zijbekken momenteel al potentiële leefplaatsen voor beverfamilies zijn. Limburg heeft namelijk enkele goed ontwikkelde beekdalen die zeer geschikt zijn. Probleem is echter dat deze beekdalen ver van elkaar verwijderd liggen, en elke locatie afzonderlijk te klein is. De Maas vormt daarom een belangrijke ader voor de aaneensluiting van deze leefgebieden. Daarnaast vormt het Maasdal zelf ook een belangrijk potentieel leefgebied. Het rapport gaat verder nog in op de noodzaak van (beperkte) introductie van Bevers als ondersteuning voor de ontwikkeling van een levensvatbare populatie in Limburg vanuit populaties in de Eifel. Het rapport sluit af met een zienswijze op de interactie tussen de Bever en de mens in de

moderne samenleving. Hierbij komen zowel de problemen als mogelijke oplossingen aan bod.

ROSSENAAR, A.J.G.A., 1999. Natuurvriendelijk groenbeheer in de Gemeente Roermond. 42 pp. Vlinderstichting (nr. VL 99.15), i.o.v. de gemeente Roermond, afdeling Openbare Ruimte. Het rapport is in te zien in de bibliotheek van het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. De gemeente Roermond wil door een ecologisch beheer van het openbaar groen de natuurwaarden in de stad vergroten. Volgens de Vlinderstichting vormen de dagvlinder- en libellenpopulaties in en rondom Roermond een gunstige Ausgangssituatie voor het vergroten van de diversiteit van het openbaar groen en vormen ze tevens een uitstekende leidraad voor het beheer. Ten eerste omdat ze een grote indicatiewaarde hebben, ten tweede omdat ze veel informatie geven over het beheer van grazige vegetaties en oevers en ten slotte omdat ze een goed handvat vormen bij de voorlichting aan bewoners. Het rapport opent met een beschrijving van de libellen en dagvlinders die voorkomen in en om Roermond en de eisen die ze stellen aan hun omgeving. Vervolgens wordt